

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

[Signature] Тетяна МІРОШНИЧЕНКО
«28» *серпня* 2024 р.

**Робоча програма
Зовнішня політика США**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма: «Міжнародні відносини»
вид дисципліни: за вибором
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

К.п.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки
Віктор ПАШКОВ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 21

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

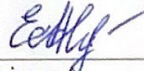
Ірина ПЕРЕСИПКИНА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

Євгенія СОЛОВИХ

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО

(ім'я та прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних
навчально-науковий інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«07» січня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА США

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціалізація:

(шифр і назва)

вид дисципліни: за вибором

(обоз'якова / за вибором)

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«07» січня 2025 року, протокол №10

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Віктор ПАШКОВ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «06» січня 2025 року № 10

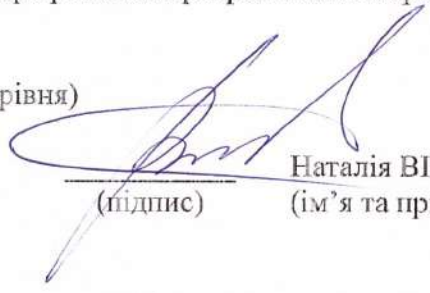
Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «06» січня 2025 року №7

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Зовнішня політика США» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Зовнішня політика США» є формування у здобувача цілісного розуміння природи, особливостей і проблем лідерства у сфері міжнародних відносин і комунікації у контексті професійних завдань фахівців-міжнародників.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Зовнішня політика США» є:
- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК15. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

ЗК16. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК14. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
80 год.	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані програмні результати навчання.

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН08. Знати стратегії ведення дипломатичних переговорів.

РН09. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН16. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

PH21. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

PH22. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

PH24. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США

Тема 1. Геополітичний статус і характеристики США

Географічне положення та територіально-просторові характеристики Сполучених Штатів. Макроекономічні показники та структура економіки. Природні ресурси. Населення та його структурні характеристики. Військовий потенціал США, ракетно-ядерний арсенал. Відносини з іншими країнами (мережа союзів і партнерств).

Тема 2. Політична система США

Загальна характеристика американської політичної системи та її еволюції. Місцева та федеральна система управління. Вищі органи державної влади: президент, федеральний уряд, Конгрес, Верховний Суд. Партійна та виборча системи. Провідні групи впливу у внутрішній та зовнішній політиці США. Особливості американської політичної культури.

Тема 3. Зовнішньополітичний механізм США

Повноваження президента у сфері зовнішньої політики. Державний департамент та Рада національної безпеки США як провайдери зовнішньополітичних рішень. Міністерство оборони та його участь у реалізації зовнішньополітичної стратегії США. Вплив Конгресу на зовнішню політику країни. Роль аналітичних центрів у зовнішньополітичному механізмі Сполучених Штатів. Конкуренція різних державних органів у сфері зовнішньої політики.

Тема 4. Рушійні сили американської зовнішньої політики

Уявлення американського суспільства та політичної еліти про місце та цілі країни в світі, зовнішньополітичну стратегію та національні пріоритети. Співвідношення зовнішніх та внутрішніх чинників у формуванні та реалізації американської зовнішньої політики. Геополітичний чинник у зовнішній політиці США. Безпекові інтереси. Розширення ринків збуту та інвестицій як мета зовнішньої політики країни. Енергетичний чинник. Вплив громадськості на зовнішньополітичні рішення.

Тема 5. Стратегічна культура США

Уявлення американських політичних і військових еліт щодо зовнішнього світу та методів взаємодії з ним, захисту національних інтересів. Бінарна модель «Ми – вони» стратегічного мислення американців. Військово-стратегічні міркування як основа взаємодії із конкурентами. Ліберально-демократичні цінності у формуванні зовнішньополітичного мислення американських еліт. Вплив месіанських ідей і концепцій.

Тема 6. Методи зовнішньої політики США

Фактор сили в американській зовнішньополітичній стратегії. Мережа американських військових баз і інфраструктури за кордоном. Головні союзники. Американська дипломатія як інструмент забезпечення стратегічних інтересів країни. «М'яка сила» в арсеналі методів зовнішньої політики США (освіта, культура, західні цінності, спосіб життя).

РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США

Тема 7. Витоки зовнішньої політики США (перша половина XIX ст.)

Формування зовнішньополітичної практики США наприкінці XVIII – на початку XIX ст. Встановлення зовнішньополітичних зв'язків із європейськими країнами. Англо-американська війна 1812 р. Доктрина Монро. Внутрішні дискусії в США щодо зовнішньої політики та її пріоритетів.

Тема 8. Зовнішня політика США у другій половині XIX – на початку XX ст.

Територіальна експансія на півдні, півночі та Тихому океані. Розбудова військового та торговельного флоту наприкінці XIX ст. Встановлення домінування у Західній півкулі. «Відкриття Японії» та американська політика «відкритих дверей» в Китаї. Американсько-іспанська війна 1898 р.

Тема 9. Американська зовнішня політика у першій половині XX ст.

Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин і перетворення США на велику державу. Європейська політика США. Ліберальні ідеї В. Вільсона. Американська гегемонія у Латинській Америці. Загострення американсько-японських протиріч на Тихому океані. Ізоляціоністські настрої в Сполучених Штатах напередодні Другої світової війни.

Тема 10. Протистояння США та СРСР в умовах біполярного світу

Наслідки Другої світової війни для США та їх перетворення на лідера Заходу. Формування НАТО та Корейська війна. Зовнішня політика Г. Трумена та Д. Ейзенхауера. Стратегія Анаконди. Нові підходи та мислення Дж. Кеннеді. Реалізм у зовнішній політиці Р. Ніксона. В'єтнамська війна. Зовнішньополітична стратегія Р. Рейгана. Дж. Буш-старший та завершення «Холодної війни».

Тема 11. Гегемонія США в постбіполярному світі

Становлення однополярного світу та глобальна гегемонія США в 1990-х рр. Інтернаціоналістська стратегія адміністрації Б. Клінтона. Стратегічні американські інтереси в нових геополітичних реаліях. Європа, Близький Схід і Східна Азія як регіони зовнішньополітичної уваги США. Боснійська та косівська кризи.

Терористичні атаки 11 вересня 2001 р. і війна адміністрації Дж. Буша-молодшого з міжнародним тероризмом. Втручання в Афганістан і Ірак. Політика США на пострадянському просторі.

Тема 12. Проблеми американського лідерства в XXI ст.

Світова економічна криза 2008-2009 рр. і вплив на позиції США на міжнародній арені. Концепція багатопартнерського світу адміністрації Б. Обама. Північнокорейська та іранська ядерні програми. Політика перезавантаження відносин з Росією.

Зовнішньополітичний курс адміністрації Д. Трампа. Зовнішня політика адміністрації Дж. Байдена. Перехід від гегемонії до американського лідерства. Боротьба США та Китаю за глобальне лідерство у XXI ст.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		п	с	інд	с.р.	л		п	с	інд	с.р.
Розділ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США											
Тема 1. Геополітичний статус і характеристики США	8	2		-	-	6	-	-	-	-	-

Тема 2. Політична система США	10	2		2	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Зовнішньополітичний механізм США	12	2	2		-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Рушійні сили американської зовнішньої політики	10	2		2	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Стратегічна культура США	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Методи зовнішньої політики США	8	2			-	6						
Разом за розділом 1	60	12	4	4	-	40	-	-	-	-	-	-
Розділ 2. ІСТОРИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США												
Тема 7. Витоки зовнішньої політики США (перша половина XIX ст.)	10	2	2	-	-	6						
Тема 8. Зовнішня політика США у другій половині XIX – на початку XX ст.	12	2		2	-	8						
Тема 9. Американська зовнішня політика у першій половині XX ст.	10	2		-	-	6						
Тема 10. Протистояння США та СРСР в умовах біполярного світу	12	2		2	-	8						
Тема 11. Гегемонія США в постбіполярному світі	8	2	2	-	-	6						
Тема 12. Проблеми американського лідерства в XXI ст.	8	2			-	6						
Разом за розділом 2	60	12	4	4	-	40						
<i>Усього годин</i>	<i>120</i>	<i>24</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>80</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

4. Теми практичних і семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політична система США	2
2	Зовнішньополітичний механізм США	2
3	Рушійні сили американської зовнішньої політики	2
4	Стратегічна культура США	2
5	Витоки зовнішньої політики США (перша половина XIX ст.)	2
6	Зовнішня політика США у другій половині XIX – на початку XX ст.	2
7	Протистояння США та СРСР в умовах біполярного світу	2
8	Гегемонія США в постбіполярному світі	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Геополітичний статус і характеристики США <i>Завдання:</i> проаналізувати ключові характеристики, які визначають геополітичне положення та вплив Сполучених Штатів як одного з головних центрів сили у світовій політиці. Підготувати доповіді з теми.	6

	<p>Джерела:</p> <p>1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с.</p> <p>2. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-2000-і рр.). Навчальний посібник. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с.</p>	
2	<p>Політична система США</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути особливості та принципи організації американської політичної системи, взаємодії її інститутів.</p> <p>Підготувати презентацію або повідомлення, яке характеризує сучасний стан і еволюції політичної системи США в цілому та окремих її інститутів (на вибір).</p> <p>Джерела:</p> <p>1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с.</p> <p>2. Мицик Л. М., Кузьменко Ю. В. Новітня історія країн Європи та Америки. (1918–2007): навч. посіб. Київ: Академвидав, 2008. 544 с.</p>	6
3	<p>Зовнішньополітичний механізм США</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання щодо процесу вироблення та реалізації зовнішньої політики в США, особливостей взаємодії та конкуренції різних органів влади у цій сфері.</p> <p>Підготувати доповіді щодо ролі та повноважень президента, уряду, Конгресу, Державного департаменту, Міністерства оборони, Ради національної безпеки США та інших державних структур у формуванні американської зовнішньої політики.</p> <p>Джерела:</p> <p>1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с.</p> <p>2. Худолій А.О. Америка в постбіполярному світі: інерція політичних стереотипів: монографія. Острог: Видавництво НУ «Острозька академія», 2010. 128 с.</p>	8
4	<p>Рушійні сили американської зовнішньої політики</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути так основні чинники формування американської зовнішньої політики, як геополітичні, безпекові, економічні, енергетичні, внутрішньополітичні групи впливу, які визначають зовнішньополітичні цілі та інтереси США.</p> <p>Підготувати презентацію або повідомлення, яке розкриває будь-який з цих чинників (на вибір).</p> <p>Джерела:</p> <p>1. Погорська І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу: монографія. К.: Грамота, 2009. 502 с.</p> <p>2. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і- 2000-і роки). Навчальний посібник. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с.</p>	6
5	<p>Стратегічна культура США</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання щодо особливостей зовнішньополітичного мислення та сприйняття американськими елітами місця країни та завдань на міжнародній арені, які впливають на ухвалення зовнішньополітичних рішень і оцінки міжнародних процесів.</p>	8

	<p>Підготуватися доповіді про формування, корені та характеристики американської стратегічної культури</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовоч А. Стратегічна культура США: між відданістю світовим ідеалам та гнучкістю принципів. URL: https://adastra.org.ua/blog/strategichna-kultura-ssha-mizh-viddanistyu-svitovim-idealom-ta-gnuchkistyu-principiv 2. Погорська І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу: монографія. К.: Грамота, 2009. 502 с. 	
6	<p>Методи зовнішньої політики США</p> <p><i>Завдання:</i> проаналізувати роль і ефективність силових, економічних методів і «м'якої сили» у американській зовнішньополітичній практиці.</p> <p>Підготувати презентації щодо американської безпекової політики, економічної дипломатії та інструментів публічної дипломатії (на вибір).</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с. 2. Коваль І. М. Майстренко Ю. І. Зовнішня політика США після Другої світової війни: навчально-методичний посібник. Одеса: Астропринт, 2021. 96 с. 	6
7	<p>Витоки зовнішньої політики США (перша половина XIX ст.)</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання щодо коренів і початкового етапу формування зовнішньополітичних пріоритетів і інтересів США як молодій державі.</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с. 2. Бжезінський Зб. Вибір: світове панування чи світове лідерство / Перекл. з англ. А. Іщенко. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 203 с. 	6
8	<p>Зовнішня політика США у другій половині XIX – на початку XX ст.</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути специфіку професійної роботи дипломатичних працівників, коло їх обов'язків і форми робочої комунікації.</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с. 2. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. К: Основи, 2019. 376 с. 	8
9	<p>Американська зовнішня політика у першій половині XX ст.</p> <p><i>Завдання:</i> поглибити знання про чинники, умови та особливості переходу Сполучених Штатів від статусу регіонального гегемона до однієї із великих держав світу у цей період, їх зовнішню політику щодо Європи, на Близькому Сході та в Східній Азії.</p> <p>Підготуватися до обговорення ситуаційних завдань і кейсів.</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с. 2. Мицик Л. М., Кузьменко Ю. В. Новітня історія країн Європи та Америки. (1918–2007): навч. посіб. Київ: Академвидав, 2008. 544 с. 	6

10	<p>Протистояння США та СРСР в умовах біполярного світу</p> <p><i>Завдання:</i> визначити сутність, цілі та інструменти зовнішньополітичної стратегії США у «Холодній війні», пріоритети, акценти та проблеми, які були характерні для зовнішньої політики Г. Трумена, Д. Ейзенхауера, Дж. Кеннеді, Л. Джонсона, Р. Ніксона, Дж. Картера, Р. Рейгана та Дж. Буша-старшого. Підготувати презентації щодо зовнішньої політики будь-якого з цих президентів США.</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коваль І. М. Майстренко Ю. І. Зовнішня політика США після Другої світової війни: навчально-методичний посібник. Одеса: Астропринт, 2021. 96 с. 2. Мицик Л. М., Кузьменко Ю. В. Новітня історія країн Європи та Америки. (1918–2007): навч. посіб. Київ: Академвидав, 2008. 544 с. 	8
11	<p>Гегемонія США в постбіполярному світі</p> <p><i>Завдання:</i> проаналізувати умови та характер реалізації американської гегемонії у світі після завершення «Холодної війни», співвідношення силових і несилових методів у її здійсненні у зовнішній політиці США за часів адміністрацій Б. Клінтона та Дж. Буша-молодшого.</p> <p>Підготуватися презентації щодо зовнішньополітичних стратегій і пріоритетів адміністрацій Б. Клінтона та Дж. Буша-молодшого</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рудько С. О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навч. посіб. Острог: Видавництво НУ «Острозька академія», 2012. 412 с. 2. Худолій А.О. Америка в постбіполярному світі: інерція політичних стереотипів: монографія. Острог: Видавництво НУ «Острозька академія», 2010. 128 с. 	6
12	<p>Проблеми американського лідерства в ХХІ ст.</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути поняття «гегемонія» і «глобальне лідерство» щодо системи міжнародних відносин. Проаналізувати чинники та складові американського лідерства в сучасному світі, чинники зростання впливу Китаю та боротьбу США і КНР за лідерство на міжнародній арені.</p> <p>Підготуватися презентації щодо характеристик лідерства США та Китаю.</p> <p>Джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Толстов С. В. Фесенко М. В. Цілі та пріоритети зовнішньополітичної стратегії адміністрації Дж. Байдена - аналітична записка. URL: https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/tsili-ta-priorityty-zovnishnopolitychnoi-stratehii-administratsii-dzh-baidena.html 2. Орлик В. Гриценко А. Основні положення нової Стратегії національної безпеки США. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-10/171022_us_nss_pdf.pdf 	6
	Разом	80

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання програмою не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Зовнішня політика США»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН01	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	Лекція, підготовка доповідей, виконання аналітичних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, залікова робота
РН02	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка доповідей на семінарське заняття	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, залікова робота
РН04	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, залікова робота
РН06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	метод проблемних питань, організація дискусій, виконання творчих завдань у командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів виконання творчих завдань, аналітичних доповідей, залікова робота
РН08	Знати стратегії ведення дипломатичних переговорів		
РН09	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження
РН10	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав,	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження

	регіональних систем, міжнародних комунікацій.		
PH11	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	Виконання аналітичних завдань, пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), дослідження, презентація результатів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження
PH 16	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	Метод проблемних питань, Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних завдань, залікова робота
PH21	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	Метод проблемних питань, самоаналізу, виконання творчих завдань, організація дискусій, пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація результатів дослідження	Оцінювання виконання творчих завдань, усних доповідей, оцінювання аналітичної частини дослідження
PH22	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.		
PH24	Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.		

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 5 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на семінарському/практичному занятті без поважної причини та особистої презентації виконаних завдань, але за умови розміщення ним виконаних практичних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішня політика США», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання/подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожен вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Зовнішня політика США», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3861>.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустився суттєвих помилок	1-2
Робота над проектними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-2
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в	0-5

	джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	
--	--	--

9. Схема нарахування балів

1.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Разом	Залік	Сума
Розділ 1						Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

- Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика США» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Укладачі: Чістякова І. М. Білоусов О. С. Яковлев І. В. Одеса: ДУ ОП, 2021. 107 с. URL: <http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/12218/1/%D0%97%D0%9F%20%D0%A1%D0%A8%D0%90%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>
- Рудько С.О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навч. посіб. Острог: Видавництво НУ «Острозька академія», 2012. 412 с.
- Орлик В. Гриценко А. Основні положення нової Стратегії національної безпеки США. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-10/171022_us_nss_pdf.pdf
- Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і- 2000-і роки). Навчальний посібник. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с.
- Мицик Л. М., Кузьменко Ю. В. Новітня історія країн Європи та Америки. (1918–2007): навч. посіб. Київ: Академвидав, 2008. 544 с.

6. Худолій А.О. Америка в постбіполярному світі: інерція політичних стереотипів: монографія. Острого: Видавництво НУ «Острозька академія», 2010. 128 с.
7. Коваль І. М. Майстренко Ю. І. Зовнішня політика США після Другої світової війни: навчально-методичний посібник. Одеса: Астропринт, 2021. 96 с.
8. Возович А. Стратегічна культура США: між відданістю світовим ідеалам та гнучкістю принципів. URL: <https://adastra.org.ua/blog/strategichna-kultura-ssha-mizh-viddanistyu-svitovim-idealami-ta-gnuchkistyu-principiv>

Допоміжна література

9. Манжола В. А Крушинський В. Ю. Галака С. П. Міжнародні відносини та світова політика: підручник. К.: Знання, 2014. 662 с.
10. Бжезінський Зб. Вибір: світове панування чи світове лідерство / Перекл. з англ. А. Іщенко. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 203 с.
11. Толстов С. В. Фесенко М. В. Цілі та пріоритети зовнішньополітичної стратегії адміністрації Дж. Байдена - аналітична записка. URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/tsili-ta-priorytety-zovnishnopolitychnoi-stratehii-administratsii-dzh-baidena.html>
12. Погорська І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу: монографія. К.: Грамота, 2009. 502 с.
13. Корсунський С. В. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Vivat. 2020. 256 с.
14. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. К: Основи, 2019. 376 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <https://mfa.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
2. <https://www.state.gov/> - офіційний сайт Державного департаменту США
3. <https://www.whitehouse.gov/> - офіційний сайт адміністрації президента США
4. <https://www.defense.gov/> - офіційний сайт Міністерства оборони США
5. <https://www.rand.org/> - сайт аналітичного центру «RAND Corporation»
6. <https://www.brookings.edu/> - сайт аналітичного центру «Brookings Institution»
7. <https://niss.gov.ua/> - сайт Національного інституту стратегічних досліджень
8. <https://uaforeignaffairs.com/uk> - журнал «Зовнішні справи»
9. <https://www.foreignaffairs.com/> - журнал «Foreign affairs»

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішня політика США» <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3861>